

Art Projections

4-9.11.2013

Μουσείο Κινηματογράφου - Ταινιοθήκη Θεσσαλονίκης

Thessaloniki Cinema Museum - Cinémathèque

ΙΔΡΥΜΑ ΙΩΑΝΝΟΥ Φ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
THE J. F. COSTOPOULOS FOUNDATION

Η πρώτη αυτή πιλοτική συνεργασία Φεστιβάλ Κινηματογράφου και Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης στοχεύει στην ανάδειξη της σχέσης της σύγχρονης εικαστικής τέχνης με την 7η τέχνη, αλλά και στη διεύρυνση του κοινού της Μπιενάλε, με το δοκιμασμένο και σταθερό κοινό του Φεστιβάλ. Ο εικαστικός χώρος, ήδη από τις πρώτες δεκαετίες του 20ού αιώνα, χρησιμοποίησε τη γλώσσα και τις δομές του κινηματογράφου, συνδιαλεγόμενος μαζί του, ακολουθώντας τον ή και αποδομώντας τον. Το πρόγραμμα προβολών «Art Projections», που εντάσσεται στο παράλληλο πρόγραμμα της 4ης Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης, έρχεται να αναδείξει αυτή τη σχέση, προτείνοντας μια επιλογή από πειραματικές ταινίες από το τέλος της δεκαετίας του '60 μέχρι σήμερα, συναφείς με το γενικό θέμα της Μπιενάλε, τη Μεσόγειο, και από μικρά βίντεο καλλιτεχνών. Παράλληλα, παρουσιάζονται ντοκιμαντέρ με θέμα τη ζωή εικαστικών καλλιτεχνών και το έργο τους. Η πρώτη αυτή διοργάνωση γίνεται με τη συνεργασία του Ιδρύματος Ιωάννου Φ. Κωστοπούλου, που επί σειρά ετών έχει συμβάλει στην παραγωγή, ολοκλήρωση, συντήρηση και ψηφιοποίηση ταινιών, πειραματικού κινηματογράφου καθώς και τη δημιουργία ταινιών τεκμηρίωσης.

Από τον Κώστα Σφήκα, τον Λουκά Σαμαρά, τις Μαρία Κλωνάρη και Κατερίνα Θωμάδακη, την Αντουανέτα Αγγελίδη μέχρι, μεταξύ άλλων, την Ιβ Σάσμαν, τον Δημήτρη Κόζαρη, τον Στέφανο Τσιβόπουλο, τον Νικόλα Κοζάκη και την Κατερίνα Αποστολίδου, η Ταινιοθήκη της Θεσσαλονίκης στο Μουσείο Κινηματογράφου στο Λιμάνι, θα υποδεχθεί τους θεατές του προγράμματος, ευελπιστώντας να τους έχει συμμάχους σε μια προσπάθεια που πιστεύουμε ότι έχει και ενδιαφέρον και μέλλον.

Κατερίνα Κοσκινά

Πρόεδρος ΔΣ του ΚΜΣΤ

Διευθύντρια της 4ης Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης

This first collaboration of the Thessaloniki International Film Festival and the Biennale aspires to showcase the ties between contemporary visual arts and cinema, and turn members of the Film Festival's traditional audience into new Biennale enthusiasts.

Bearing in mind that international contemporary art increasingly makes use of, approaches or even adopts cinematic language and structure, following or deconstructing it, this year's screening program Art Projections will feature experimental films from the late 60s until the present and documentaries dealing with visual artists and their oeuvre. The selected films and documentaries relate to the general theme of the 4th Thessaloniki Biennale of Contemporary Art (general title: "Old Intersections – Make It New") for 2011 until 2015, which is the Mediterranean region as a field of study for modern cultural and social reality. The program's first edition is organized in collaboration with the J.F. Costopoulos Foundation which, throughout the years, has consistently contributed to the research, production and conservation / digitization of experimental films and documentaries.

This interesting and promising initiative includes films and documentaries by a number of filmmakers, from Kostas Sfikas, Lucas Samaras, Antoinette Angelides, and Maria Klonaris - Katerina Thomadaki, to Eve Sussman and the most recent works by Dimitris Kozaris, Stefanos Tsiropoulos, Nicolas Kozakis, and Katerina Apostolidou. The screenings will take place at the Thessaloniki Film Museum – Cinémathèque at the city's Port.

Katerina Koskina

President of the Board of SMCA

Director of the 4th Thessaloniki Biennale of Contemporary Art

Ιδέα-Σχεδιασμός προγράμματος / Idea-Curating

Κατερίνα Κοσκινά, Πρόεδρος ΔΣ του ΚΜΣΤ, Διευθύντρια της 4ης Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης
Συνεργάτης για το Φεστιβάλ: Θάνος Σταυρόπουλος (Διεθνές Πρόγραμμα) /
Katerina Koskina, President of the board of SMCA, Director of the 4th Thessaloniki Biennale of Contemporary Art
Thessaloniki IFF associate: Thanos Stavropoulos (International Program)

Συντονισμός / Coordination

Θοδωρής Μάρκογλου (Ιστορικός τέχνης-Επιμελητής ΚΜΣΤ) & Μάγδα Τζερκινλή (Ίδρυμα Ιωάννου Φ. Κωστοπούλου) /
Theodore Markoglou (Art Historian – SMCA Curator) & Magda Tzerkinli (The J. F. Costopoulos Foundation)

biennale: 4
ΗΜΕΝΑΛΕ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
THESSALONIKI BIENNALE OF CONTEMPORARY ART

Οι ώρες – Μια τετράγωνη ταινία [The Hours – A Square Film]

Αντουανέττα Αγγελίδη / Antoinetta Angelidi Ελλάδα/Greece 1995 35mm, 80'

Το οδυνηρό πέρασμα από τον εγκλωβισμό των εκβιαστικών διλημάτων των οικογενειακών και ερωτικών σχέσεων, προς την αποδοχή του προσωπικού βλέμματος. Μια αφήγηση βασισμένη στη συνειρμική δομή της μνήμης και των ονείρων.

The painful passage from being imprisoned in the extortionate dilemmas of familial and sexual relationships to accepting a personal point of view. A narrative constructed on the associative structure of memory and dreams.

Κλέφτης ή η πραγματικότητα / Thief or Reality

Κλέφτης ή η πραγματικότητα [Thief or Reality]

Αντουανέττα Αγγελίδη / Antoinetta Angelidi Ελλάδα/Greece 2001 35mm, 80'

Μία τριπλή ερμηνεία της πραγματικότητας. Τρεις εκδοχές, τρεις χαρακτήρες παγιδευμένοι σε παράλληλα σύμπαντα. Τι έχουν κοινό; Τη θνητότητα. Τη μυστική αλληλεγγύη της ανθρωπίνης κατάστασης.

A triple interpretation of reality. Three versions of the same day. Three characters trapped in parallel universes. What do they have in common? Mortality. The secret solidarity of the human condition.

Tracing Tracks

Κατερίνα Αποστολίδου / Katerina Apostolidou Ελλάδα/Greece 2008
sound, widescreen (16:9), 10'

Στο *Tracing Tracks*, οι γραμμές του σχεδίου φαίνεται να παρακολουθούν τη διαδρομή που ακολουθούν τα ψάρια ή το αντίθετο. Το έργο θέτει το ερώτημα εάν οι επιλογές μας κατευθύνονται από εμάς ή είναι προκαθορισμένες από συνθήκες που μας έχουν επιβληθεί.

In the video, the fish seem to be tracing the tracks left by the two hands or vice versa. The film raises the question of whether we make our own choices or these are predetermined by conditions beyond our control.

The Hotel

Κατερίνα Αποστολίδου / Katerina Apostolidou Ελλάδα/Greece 2008
sound, widescreen (16:9), 10:47'

Το υλικό που χρησιμοποιείται στο βίντεο είναι από το ξενοδοχείο «Ξενία Τρίτων» του Άρη Κωνσταντινίδη στην Άνδρο. Καθώς η κεντρική αίθουσα του ξενοδοχείου πλημμυρίζει, τα έπιπλα που βυθίζονται μέσα στο νερό υπαινίσσονται ζητήματα μνήμης και απώλειας.

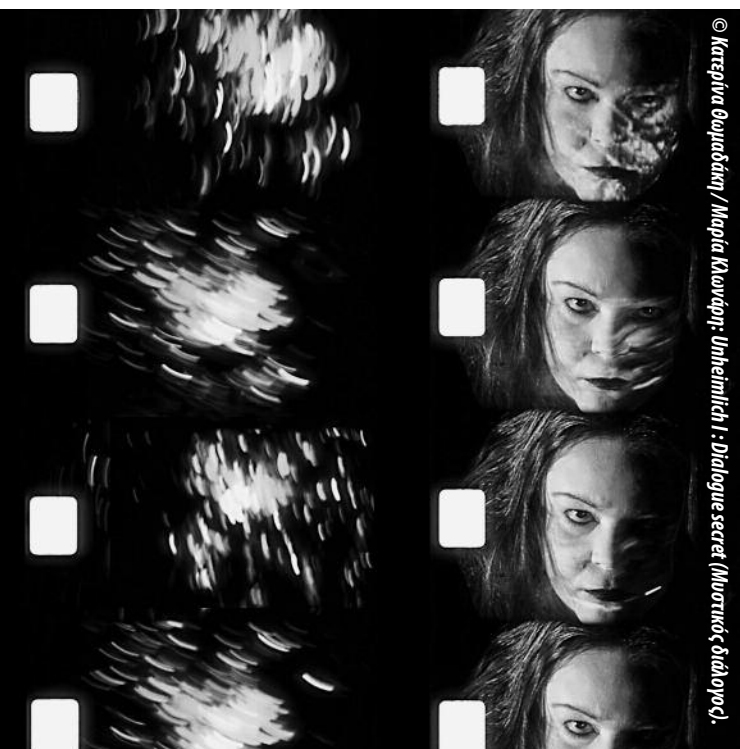
The material used in the video is from the Hotel "Xenia Triton" on Andros, a building designed by architect Aris Konstantinidis. In the flooded main hall of the hotel, the numerous pieces of sinking furniture allude to issues of memory and loss.

Περσεφόνηια [Persefónēia]

Μαρό Βανδώρου / Maro Vandroou Ελλάδα-ΗΠΑ/Greece-USA 2011 DVD, 4'

Εγκατάσταση video εικόνων που προβάλλονται σε μετάξι, ανάμεσα σε ψιθυρούς ποιημάτων που αναφέρονται στην διεργασία μιας απόλυτης και αμετάκλητης μεταλλαγής. Μέρος της τριλογίας *Κατακόρυφος χρόνος*, όπου το βασικό αρχέτυπο είναι αυτό της Περσεφόνης και της ευλυγισίας των ρόλων που κρατά σε ισορροπία: κόρη-σύζυγος, βασίλισσα του υποχθόνιου κόσμου, θυγατέρα και μυσταγωγός των Ελευσίνιων Μυστηρίων.

Persefónēia is a video installation of images projected on silk panels amidst the echoes of recited poems dealing with a process of absolute and irrevocable transformation. Part of the *Vertical Time* trilogy, the conceptual focus is on the personal transformation and intriguing shift of roles kept in balance by the archetype of Persephone: maiden-wife, queen of the underworld, daughter and mystagogue into the Eleusinian mysteries.

Unheimlich I: Dialogue secret [Unheimlich I: Secret Dialogue]

Κατερίνα Θωμαδάκη, Μαρία Κλωνάρη / Maria Klonaris, Katerina Thomadaki
Γαλλία/France 1977-79 Super 8 (αποκατεστημένο σε/restored as a 35mm) 70'

Με το μεγάλο μήκος μη αφηγηματικό φιλμ τους *Unheimlich I: Dialogue secret*, η Κατερίνα Θωμαδάκη και η Μαρία Κλωνάρη ιδιοποιούνται την φροϋδική έννοια του «ανοίκειου» (Unheimlich) και πρωτοποριακά διασταυρώνουν τις εικαστικές τέχνες, την περφόρμανς, το θέατρο, τον πειραματικό κινηματογράφο, την ψυχανάλυση, τη φιλοσοφία και τη φεμινιστική συνείδηση. Εδώ οι καλλιτέχνιδες αντλούν από την θεατρική τους καταγωγή και από τους δεσμούς τους με τις αρχαϊκές τελετουργίες και τα ιερατικά θέατρα της Άπω Ανατολής, για να αναπτύξουν ένα καινούργιο μουσικό λόγο της σιωπηλής εικόνας. Το Super 8 φιλμ αποκαταστάθηκε σε φιλμ 35mm από το Γαλλικά Αρχεία Κινηματογράφου (CNC), υπό τη διεύθυνση των καλλιτέχνιδων και με την υποστήριξη του Ιδρύματος Ιωάννου Φ. Κωστοπούλου.

In their feature length, non-narrative film *Unheimlich I: Secret Dialogue*, Katerina Thomadaki and Maria Klonaris appropriate the Freudian concept of "the uncanny" (Das Unheimlich) in an innovative work that crosses visual arts, performance art, theatre, experimental cinema, psychoanalysis, philosophy and feminist consciousness. The two artists draw upon their theatrical origins and their acquaintance with archaic rituals and Far East ceremonial theatres to articulate a new musical language of the silent film. The Super 8 film was restored in 35mm film by The French Film Archive (CNC), under the artists' supervision and with the support of the J.F. Costopoulos Foundation.

www.klonaris-thomadaki.net

Την Πέμπτη 7/11 στις 21.00 θα πραγματοποιηθεί παρουσίαση από τις δημιουργούς Κατερίνα Θωμαδάκη και Μαρία Κλωνάρη του έργου τους *Unheimlich I: Dialogue secret.* /

On Thursday 7/11 at 21:00 filmmakers Maria Klonaris and Katerina Thomadaki will present their work *Unheimlich I: Dialogue secret.*

Empirical Data

Γιώργος Δρίβας / George Drivas Ελλάδα/Greece 2009 Digital Video 34'

Ένα έργο μυθοπλασίας, που όμως, όπως υπαινίσσεται ο τίτλος του, βασίζεται σε εμπειρικά δεδομένα. Στο έργο αυτό, ο καλλιτέχνης Γιώργος Δρίβας ερμηνεύει συμβάντα από τη ζωή του ηθοποιού Δαβίδ Μαλτέζε, με σκοπό να παρουσιάσει τους κοινωνικούς και ψυχολογικούς μηχανισμούς αποκλεισμού και αφομοίωσης. Το ενδιαφέρον του καλλιτέχνη για την ιστορία του Μαλτέζε ξεκίνησε όταν διάβασε τη δημοσίευση «Μια ιστορία από τη Γεωργία» του Γκαζμέντ Καπλάνι, στην εφημερίδα *Ta Nea* στις 9 Φεβρουαρίου 2008, όπου ο Δαβίδ αφηγείται την πορεία του ως μετανάστη από τη Γεωργία στην Ελλάδα. Ο Δρίβας ανακατασκευάζει ελεύθερα την ιστορία αυτή, προσπαθώντας να θίξει θέματα που αφορούν τη σχέση ενός ατόμου με το κοινωνικό του σύνολο, πέρα από κάθε εθνικά και κοινωνικά προσδιορισμένο πλαίσιο. (Αγορά / Συμπαράγωγή του ΕΜΣΤ 2009)

Empirical Data is a fiction work which, as the title suggests, is based on lived experience. In this work, the artist George Drivas interprets real life events of the actor David Malteze with the scope of presenting the social and psychological mechanisms of exclusion and assimilation. The artist took an interest in the story of David Malteze after reading the article "A story from Georgia" by Gazment Kaplani in *Ta Nea* Newspaper (9/2/2008), where David narrates his story as an immigrant coming from Georgia to Greece. By freely reconstructing elements of David's story, Drivas attempts to touch upon subjects of social integration, beyond any nationally and socially determined context. (Purchase / Co-production of National Museum of Contemporary Art 2009).

Star Tricks

Δημήτρης Κόζαρης / Dimitris Kozaris
Γερμανία/Germany 1996 DVD 35'

Ο Δημήτρης Κόζαρης από τη δεκαετία του 1990 χρησιμοποιεί τη μέθοδο του βίντεο-μοντάζ και ανασυνθέτει από σπαράγματα παλαιότερων κινηματογραφικών ταινιών είδους, όπως ουέστερν, κωμωδίες ή ταινίες επιστημονικής φαντασίας, νέες δικές του ταινίες. Αναμειγνύοντας το οικειοποιηθέν με το δικό του οπτικοακουστικό υλικό, το επανανοηματοδοτεί και το μετατρέπει αφενός σε μοχλό κριτικής και αφετέρου σε ψυχαγωγία.

From the 90s onwards, Dimitris Kozaris has been using the method of video-montage to put together his own films out of fragments of older genre films, such as westerns, comedies or science fiction. By mixing the appropriated material with his own audiovisual material, he gives new meaning to it and transforms it into a lever of criticism on the one hand, and entertainment on the other.

Empirical Data

Η κατάκτηση μιας ανύπαρκτης Δύσης [Once Upon a Time in the Western]

Δημήτρης Κόζαρης / Dimitris Kozaris Ελλάδα/Greece 2000 Video, 35'

Το ουέστερν, που μαζί με το μιούζικαλ και τις αστυνομικές ταινίες θεωρείται ο κατεξοχήν αμερικανικός κινηματογράφος, έγινε μεταπολεμικά το σύμβολο της αμερικανικής ισχύος. Το 1964 ο Σέρτζιο Λέονε με το ψευδώνυμο Μπομπ Ρόμπερτσον, με ελαστικό προϋπολογισμό και μ'έναν άγνωστο τότε ηθοποιό, τον Κλιντ Ήστγουντ, γυρίζει το *Για μια χούφτα δολάρια*, ξεπερνώντας σε εισπράξεις το *Και οι Επτά ήταν υπέροχοι* του Στάρτζες. Δημιουργείται έτσι το πρώτο μετα-ουέστερν, που οι Αμερικανοί βιάζονται να ονομάσουν περιφρονητικά «σπαγγέτι». Λίγα χρόνια αργότερα, οι ίδιοι θα του παραχωρήσουν τη Μόνιουμεντ Βάλει για τα γυρίσματα του *Κάποτε στη Δύση* και θα τον αντιγράψουν όσο κανέναν άλλο Ευρωπαίο σκηνοθέτη. Σήμερα, που η αμερικανική κυριαρχία γράφει την Ιστορία έχοντας ουσιαστικά κατακτήσει κάθε συνώνυμο της έννοιας Δύση, βάζει το ουέστερν στο συρτάρι. Το περιφρονημένο μετα-ουέστερν όμως δεν πέθανε: βρίσκεται εκεί όπου το άφησαν ο Λέονε, ο Χιούστον και ο Μπρουκς. Παρέμεινε άτρωτο μετά τους διαδοχικούς πυροβολισμούς των κριτικών, των διανομέων και ορθοδόξων του είδους, γιατί, αν θέλησε ποτέ να κατακτήσει κάτι, ήταν το κοινό και όχι κάποια γεωγραφική περιοχή. Δημιούργησε καλούς, κακούς, άσχημους, μας έκανε συχνά να γελάσουμε και μας κάρφωσε στην οθόνη του σινεμά λίγο πριν βγουν τα κολτ, κατασκευάζοντας έτσι το μύθο της κατάκτησης μιας ανύπαρκτης Δύσης.

The western, which along with the musical and detective films is considered to represent the American cinema like no other, became the postwar symbol of American might. In 1964 Sergio Leone, using the pseudonym Bob Robertson, with a shaky budget and an actor unknown at the time, Clint Eastwood, made *For a fistful of Dollars* surpassing in box office receipts *The magnificent Seven* by Sturgis. In this way the first meta-western came to be created, which the Americans hastened to dub, disdainfully, "Spaghetti western". A few years later they themselves offered Monument Valley for the filming of *Once Upon a Time in the West* and they would copy Leone as they did no other European Director. Today when American dominance is making history, having in essence conquered every synonym of the concept the "West," it has put the western itself in mothballs. But the disdained meta-western has not died; it is there where Leone, Houston and Brooks left it. It has remained invincible to all the successive onslaughts of critics, intellectuals and the orthodox boosters of the pure type, because if it ever wanted to conquer anything, it was the public and not some geographical area. It created the good, the bad and the ugly and often made us laugh and kept our eyes glued to the screen just before the Colts were brought out, in this way constructing the myth of the conquest of a West that has never existed.

Εαυτός [Self]

Λουκάς Σαμαράς / Lucas Samaras ΗΠΑ/USA 1969 16mm, 23'

Έγχρωμη ταινία μικρού μήκους, 16mm, διάρκειας 23 λεπτών, σε παραγωγή, σενάριο και σκηνοθεσία του καλλιτέχνη (κάμερα, μοντάζ: Kim Levin). Το φιλμ δεν έχει διαλόγους και είναι επενδεδυμένο με τον ήχο ελληνικών και ξένων μελωδιών, ήχων της υπαίθρου και πολεμικών σειρηνών. Ο Σαμαράς μιλά για τον εαυτό του.

A 16mm short film in color with a 23 minute running time, produced, written and directed by the artist (camera, editing: Kim Levin). The film has no dialogue. The soundtrack consists of Greek and foreign melodies, sounds from the countryside and war sirens. Samaras talks about himself.

Η αρπαγή των Σαβίνων γυναικών [The Rape of the Sabine Women]

Ιβ Σάσμαν & The Rufus Corporation /

Eve Sussman & The Rufus Corporation ΗΠΑ/USA 2005 DVD, 82'

Η αρπαγή των Σαβίνων γυναικών έχει ως σημείο αναφοράς τον ομότιτλο πίνακα του Ζακ-Λουί Νταβίντ του 1799, που βρίσκεται στο Λούβρο. Το βίντεο γυρίστηκε στην Αθήνα, στην Ύδρα και στο Βερολίνο το 2005 με τη συμμετοχή και Ελλήνων καλλιτεχνών, μεταξύ των οποίων η Θέμις Μπαζάκα και η Σαβίνα Γιαννάτου.

The Rape of the Sabine Women refers to J. L. David's painting of the same name (1799), which is exhibited at the Louvre. The video was shot in Athens, Hydra and Berlin with the collaboration of Greek artists such as Themis Bazaka and Savina Giannatou.

ΜΟΝΤΕΛΟ [MONDELO]

Κώστας Σφήκας / Kostas Sfikas Ελλάδα/Greece 1974 DVD Έγχρωμο/Color 90'

Σ'ένα φανταστικό μηχανοστάσιο με κινούμενα ανθρωπομορφικά μονόχρωμα εξαρτήματα-μανεκέν (καταγωγής Ντε Κίρικο) πραγματοποιείται η ανθρώπινη ύπαρξη.

In an imaginary engine room with moving anthropomorphic monochrome dummies (that resemble figures made by Giorgio de Chirico), human existence is made possible.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ΕΝΑΝΤΙΟΔΡΟΜΩΝ [PROMITHEUS ENANTIODROMON]

Κώστας Σφήκας / Kostas Sfikas Ελλάδα/Greece 1998 DVD Έγχρωμο/Color 67'

Ο συνεχής αγώνας ενάντια στη δύναμη της εξουσίας.

The constant struggle against the power of authority.

Amnesialand

Στέφανος Τσιβόπουλος / Stefanos Tsivopoulos Ισπανία-Ολλανδία/Spain-The Netherlands 2010

Super 16mm μεταφερόμενο σε Blu-ray, μονοκάναλη προβολή /
Super 16mm transferred on Blu-ray, single channel installation, 23'

Έχοντας ως αφετηρία αρχαιολογικό υλικό από την πόλη Καρταχένα (Ισπανία) των αρχών του 19ου αιώνα, το *Amnesialand* του Στέφανου Τσιβόπουλου συνδυάζει το ντοκιμαντέρ και την επιστημονική φαντασία, προκειμένου να θέσει ερωτήματα σχετικά με τις εικόνες και την ιστορία, τη συλλογική μνήμη και τη λήθη.

With archival material from early 19th century Cartagena (Spain) as his starting point, in his film *Amnesialand*, Stefanos Tsivopoulos combines the genres of documentary and science fiction to raise questions about images and history, collective memory and oblivion.

Στέφανος Τσιβόπουλος/Stefanos Tsivopoulos, Video still: *Amnesialand*, 2010

Παραχώρηση του καλλιτέχνη και των Kalfayan Galleries, Αθήνα - Θεσσαλονίκη /
Courtesy the artist and Kalfayan Galleries, Athens - Thessaloniki

250 **Ντοκιμαντέρ / Documentaries****Παύλος. Ο ζωγράφος της Διασποράς [Pavlos. The Artist of the Diaspora]****Γιώργος Δάμπασης / George Dambassis** Ελλάδα/Greece 1998 video 45'

Με αφορμή την αναδρομική έκθεση του καλλιτέχνη, που οργάνωσε το Ίδρυμα Ιωάννου Φ. Κωστοπούλου το 1997 στη Θεσσαλονίκη και την Αθήνα, ο Παύλος μάς ξεναγεί στην έκθεση και στη γενέθλιά του γη, τα Φιλιατρά, όπου ζωντανεύουν οι παιδικές του μνήμες. Ο τεχνοκριτικός Πιέρ Ρεστανί έλεγε: «Πίστευε κανείς ότι όλα είχαν ειπωθεί σχετικά με τη χρήση της αφίσας στα έργα τέχνης, μέχρι τη στιγμή που εμφανίστηκε ο Παύλος».

On the occasion of the 1997 retrospective dedicated to the artist and organized by the J. F. Costopoulos Foundation in Thessaloniki and Athens, Pavlos takes us on a tour of the exhibition and his birthplace, Filiatra, where his childhood memories come alive again. As art critic Pierre Restany used to say: "It was thought that there was nothing left to say about the use of posters in art works – until Pavlos came along."

**I Spend Time With Making:
Lucas Samaras****Τάσος Ρηγόπουλος / Tassos Rigopoulos, Τζοάνα Γιούεν / Joanna Yuen**
ΗΠΑ/USA 2013 DVD 73'

Ο Λουκάς Σαμαράς είναι Ελληνοαμερικανός εικαστικός καλλιτέχνης, πρωτοπόρος της performance και της χρήσης της φωτογραφικής και κινηματογραφικής κάμερας. Αν και έχει ασχοληθεί επισταμένως με τα νέα μέσα, στο έργο του διαφαίνονται ακόμη στοιχεία της παράδοσης της ιδιαίτερης πατρίδας του. Είναι από τους καλλιτέχνες που έχει περισσότερο ασχοληθεί με υπαρξιακά ερωτήματα και ζητήματα ταυτότητας. Το Ίδρυμα Ιωάννου Φ. Κωστοπούλου οργάνωσε το 2005 μεγάλη αναδρομική του έκθεση στην Ελλάδα.

Lucas Samaras is a Greek-American visual artist; he is a pioneer of performance and the use of photography and film. Despite his extensive use of new media, his oeuvre retains visible elements of the traditions of his place of origin. He is among the artists who have dealt more extensively with existential questions and issues of identity. In 2005, the J. F. Costopoulos Foundation organized a major retrospective devoted to his work in Greece.

I Spend Time With Making: Lucas Samaras**Stephen Antonakos. ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΗ
[Stephen Antonakos. A RETROSPECTIVE]****Κώστας Μαζάνης / Kostas Mazanis** Ελλάδα/Greece 2008 DVD 41'

Το ντοκιμαντέρ *Stephen Antonakos. ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΗ* αναφέρεται στην παρουσίαση του έργου του ελληνοαμερικανικής καταγωγής καλλιτέχνη Στίβεν Αντονάκος, γνωστού για την αφαιρετική του γραφή και τη χρήση του ηλεκτρικού φωτός νέον. Έργα του βρίσκονται σε συλλογές, μουσεία και δημόσιους χώρους διεθνώς. Το Ίδρυμα Ιωάννου Φ. Κωστοπούλου οργάνωσε το 2007 μεγάλη αναδρομική έκθεσή του στην Ελλάδα και το ντοκιμαντέρ παράχθηκε με αυτή την αφορμή.

The documentary *Stephen Antonakos. A RETROSPECTIVE* is about Stephen Antonakos, a Greek-American artist, mainly known for his abstract art and the use of neon light. Works by Stephen Antonakos are part of private collections and can be seen in museums and public spaces all over the world. The documentary was produced on the occasion of the retrospective exhibition devoted to his work that took place in Greece in 2007. The retrospective was organized by the J. F. Costopoulos Foundation.

**Νογκούτσι: Ανάμεσα
σε Ανατολή και Δύση
[Noguchi: Between East and West]****Γιώργος Δάμπασης / George Dambassis** Ελλάδα/Greece 2010 video 42'

Το Ίδρυμα Βασίλη και Ελίζας Γουλανδρή παρουσίασε στο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης στην Άνδρο έργα του Νογκούτσι, από τους σημαντικότερους γλύπτες του αιώνα που πέρασε. Ο Νογκούτσι έλεγε: «η κίνηση, το φως και αυτός ακόμα ο χρόνος αποτελούν στοιχεία του χώρου. Αλλιώς, ο χώρος δεν μπορεί να νοηθεί».

The Basil and Elise Goulandris Foundation organized an exhibition with works by Noguchi, who was one of the most important sculptors of the 20th century. The exhibition took place in the Museum of Contemporary Art on Andros. Noguchi used to say that "movement, light, even time itself are elements of space. Without them, space would be incomprehensible."

The Landing (L'approdo delle anime migranti)

The Landing (L'approdo delle anime migranti)

Σιμόνε Σαλβεμίνι / Simone Salvemini Ιταλία/Italy 2013 video 28'

Οτράντο, Νότια Ιταλία: καλοκαίρι 2011. Το ερείπιο του Αλβανικού πλοίου «Kater I Rades», στο οποίο 81 άνθρωποι πέθαναν τον Μάρτιο του 1997, ξαναξεκινάει το ταξίδι του για να γίνει ένα έργο τέχνης εις μνήμην όλων των μεταναστών που πέθαναν στη θάλασσα. Ένας Έλληνας γλύπτης, ένας Ιταλός συγγραφέας, μια ολόκληρη κοινότητα αποδέχονται την πρόκληση εναντίον του χρόνου, έτσι ώστε να μπορέσουν να πουν μια οδυνηρή αλλά απαραίτητη ιστορία. Γιατί η μνήμη και η αδελφούση ανάμεσα στους ανθρώπους δεν μπορούν να αφήσουν χώρο στην κοινωνική αποτυχία.

Otranto, Southern Italy: Summer 2011. The wreck of the Albanian guard ship "Kater I Rades," in which 81 people died in March 1997, begins its journey once again, to become an artwork in memory of all immigrants who have died at sea. A Greek sculptor, an Italian writer, and an entire community accept the challenge against time to tell this painful but necessary story. Because memory and brotherhood among peoples can't leave room for social failure.

Αποσπάσματα από ένα ημερολόγιο [Frammenti di un diario]

Χάιντς-Πέτερ Σβέρφελ / Heinz-Peter Schwerfel Γερμανία/Germany 1996 Video 46'

Ο Γιάννης Κουνέλλης, ένας από τους πιο σημαντικούς καλλιτέχνες της εποχής μας, αποκαλεί τον εαυτό του ζωγράφο. Ωστόσο, δεν έχει ζωγραφίσει εδώ και πενήντα χρόνια. Αντίθετα, εγκαθιστά τεράστιους τρισδιάστατους πίνακες χρησιμοποιώντας υλικά όπως μέταλλο, ξύλο, κάρβουνο, δοκάρια, λουλούδια, ακόμη και καφέ – φτωχά υλικά του κινήματος «Arte Povera», του οποίου ο Κουνέλλης, γεννημένος στην Ελλάδα αλλά εγκατεστημένος από τα τέλη της δεκαετίας του '50 στη Ρώμη, υπήρξε συνιδρυτής. Για την πρώτη του μεγάλη έκθεση στη γενέτειρα πόλη του, τον Πειραιά, οργανωμένη από το Ίδρυμα Ιωάννου Φ. Κωστοπούλου, ο Κουνέλλης, ως νομάς, γύρισε στον τόπο του, γέμισε με τα έργα του ένα φορτηγό πλοίο και ξαναέφυγε.

Jannis Kounellis, one of the most important artists of our time, defines himself as a painter despite not having produced any paintings in the last fifty years. Instead, he installs huge three-dimensional artworks made of various materials including metal, wood, charcoal, I beams, flowers, even coffee – these are the poor materials of the "Arte Povera" movement. Kounellis, who was born in Greece but moved in the late 50s to Rome, was a founding member of the movement. In his homecoming to Piraeus for his first big exhibition, Kounellis, as a nomad, filled an old freighter with his works, only to leave again.

Ελένη Μπούκουρη Αλταμούρα – Η πρώτη Ελληνίδα ζωγράφος [Eleni Boukouri Altamura – The First Greek Woman Painter]

Κλεώνη Φλέσσα / Kleoni Flessa Ελλάδα/Greece 2010 Video 56'

Η πρώτη Ελληνίδα αβάν γκαρντ καλλιτέχνης. Μια γοητευτική και αινιγματική γυναίκα του 19ου αιώνα που έζησε επαναστατικά και ποιητικά. Η γυναίκα που το 1848, μια εποχή που οι πόρτες των πανεπιστημίων παραμένουν ερμητικά κλειστές για τις γυναίκες, ντύνεται άντρας για να μπορέσει να σπουδάσει ζωγραφική στη Σχολή των Ναζαριστών στη Ρώμη. Μια ζωή σαν παραμύθι.

The first Greek avant-garde artist. A most charming and enigmatic woman of the 19th century who lived a revolutionary and poetical life. She was a woman who, in 1848, when the doors of universities still remained closed to women, dressed like a man in order to study painting at the School of the Nazarenes in Rome. Her life was like a fairy tale.

Εσύ, ο τελευταίος λεπρός [You, The Last Leper]

Εσύ, ο τελευταίος λεπρός [You, the Last Leper]

Χρόνης Πεχλιβανίδης / Chronis Pechlivanidis
Ελλάδα/Greece 2012 DVD 37':48"

Το καλοκαίρι του 2012 ο Κώστας Τσόκλης πραγματοποίησε μια μοναδικά εκτεταμένη επέμβαση που απλώθηκε σ' ένα ολόκληρο νησί, τη Σπιναλόγκα: έναν ιστορικό τόπο με σημάδια από την οχυρωματική σοφία των Βενετών αλλά και από τον περικλειστό μικρό τουρκικό μαχαλά, στοιχεία που αποπνέουν την τραγική μοίρα της αποκλεισμένης για πενήντα χρόνια κοινότητας των λεπρών.

In the summer of 2012, Kostas Tsoclis created a large installation which extended across a whole island – the famous leper colony of Spinalonga. A historic location, with traces still visible of the Venetian fortifications and the small, enclosed Turkish quarter – features which still seem to whisper of the tragic fate of the colony of lepers exiled here for fifty years.

Costas Varotsos alla Morgia

Σάρον Πίσιλι / Sharon Peaslee ΗΠΑ/USA 1997 DVD 22':38"

Καλεσμένος από τη νομαρχία του Αμπρούτσο της κεντρικής Ιταλίας, ο Κώστας Βαρότσος λαμβάνει μέρος σε σχέδιο διοργανωμένο από τριάντα δήμους της περιοχής και το ιταλικό Υπουργείο Πολιτισμού, το οποίο αφορά σε παρεμβάσεις στο δημόσιο χώρο. Σε συνεργασία με το δήμο και τους πολίτες της Gessopalena, προτείνει την επανόρθωση του βράχου La Morgia που έχει υποστεί πλήγμα από έκρηξη κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Το έργο, μια γυάλινη επιφάνεια μήκους 40 μέτρων, έρχεται να επουλώσει μια ανθρώπινη βίαιη πράξη στο φυσικό περιβάλλον.

After accepting the invitation of the Abruzzo prefecture in central Italy, Varotsos participates in an art project organized by the people and city officials of Gessopalena and proposes the reparation of La Morgia that was "wounded" after an explosion during the World War II. The work, a glass surface that measures 40 meters in length, "heals" a violent human act in the natural environment.

Κρυμμένα σώματα [Hidden Bodies]

Δημήτρης Τρίκας / Dimitris Trikas Ελλάδα/Greece DVD 16'

Ο Δημήτρης Αληθινός ετοιμάζει το έργο του ΣΥΜΒΑΝΤΑ 2010 για το MIRfestival στους δρόμους της Αθήνας και συζητά με τον Δημήτρη Τρίκα. Συμμετέχοντες, περαστικοί και άνθρωποι της τέχνης δίνουν τη δική τους άποψη.

As he prepares his work HAPPENINGS 2010 for the MIRfestival in the streets of Athens, Dimitris Alithinos talks to Dimtris Trikas. Participants, passers by and art professionals add their comments.

Ι. Μόραλης / Yannis Moralis

Ι. Μόραλης [Yannis Moralis]

Στέλιος Χαραλαμπόπουλος / Stelios Haralambopoulos
Ελλάδα/Greece 2005 DVD 80'

Δυο μυρουδιές και λίγες εικόνες ταξιδεύουν από την Άρτα μέχρι σήμερα. Ένα ντοκιμαντέρ για τη ζωή και το έργο του Γιάννη Μόραλη.

Two scents and a few images from Arta keep traveling. A documentary on the life and work of Yannis Moralis.

Μικρές video-ταινίες / Video Shorts

253

Ανάμεσα [In between]

Κατερίνα Αποστολίδου / Katerina Apostolidou Ελλάδα/Greece 2010 Sound, 4', 3:4

Το έργο *Ανάμεσα* αναφέρεται στο διήγημα «Σωφρονιστική Αποικία» του Κάφκα και στη μηχανή βασανιστηρίων που εγγράφει πάνω στο σώμα των καταδικασμένων την ποινή τους. Η πράξη της γραφής που εμποδίζεται αναφέρεται στους περιορισμούς του λόγου και της ελευθερίας που συχνά επιβάλλει η εξουσία.

The video is inspired by Kafka's short story "In the Penal Colony" in which a torture device carves the sentence of the condemned prisoner on his skin. The interrupted act of writing stands for the muzzling of speech and freedom often imposed by the powers that be.

Un Moment d'éternité dans le passage du temps [A Moment of Eternity in the Passage of Time]

Νικόλας Κοζάκης / Nicolas Kozakis,
Ραούλ Βανέιγερμ / Raoul Vaneigem
Βέλγιο/Belgium 2012 Video 5'

Πρόκειται για ασπρόμαυρη προβολή με εικόνες από τον εικαστικό καλλιτέχνη Νικόλα Κοζάκη και κείμενο από τον φιλόσοφο και συγγραφέα Ραούλ Βανέιγερμ. Η ταινία γυρίστηκε στο Άγιο Όρος.

A black-and-white video projection with images created by visual artist Nicolas Kozakis. The text was written by philosopher and writer Raoul Vaneigem. The video was shot in Mount Athos, a mountainous peninsula in northern Greece, which is the home of many Greek Orthodox monasteries.

Our Existence Is a Maze

Νικόλας Κοζάκης / Nicolas Kozakis, Ραούλ Βανέιγερμ / Raoul Vaneigem
Βέλγιο/Belgium 2013 Video 6'

Τα κείμενα του φιλμ του Νικόλα Κοζάκη γράφτηκαν από τον Εουζέν Σαβίτζκαγια και τον Ραούλ Βανέιγερμ. Οι συγγραφείς βασίστηκαν σε εικόνες τις οποίες ο καθένας σχολίασε αυτόνομα χωρίς να έχει επικοινωνήσει με τον άλλο. Έτσι, η ελεύθερη έμπνευση των δύο υποκειμενικότητων ήρθε να συμπληρώσει την ελευθερία του σκηνοθέτη. Το αποτέλεσμα είναι ένα τρισδιάστατο πρίσμα στο οποίο ο στοχασμός πολλαπλασιάζεται πλεονεκτικά.

«Λαμβάνοντας τις εικόνες του Νικόλα Κοζάκη από ένα μέρος του κόσμου, ήρθαν στη μνήμη μου τα λόγια του Ernst Junger που διάβασα στο βιβλίο του *Sur les falaises de marbre*: "Παρόλο που τα εξαισία πράγματα αποτελούν το παρόν του τυχαίου, τα καλύτερα (πράγματα) στη ζωή είναι δωρεάν". Κι έτσι ξεκίνησα να εισπνέω και να εκπνέω, βάσει ενός ιδιαίτερου ρυθμού, τον μεγάλο κοινό αέρα στον οποίο κινούμαστε όλοι.» (Εουζέν Σαβίτζκαγια)

The texts for the film by Nicolas Kozakis were written by Eugene Savitzkaya and Raoul Vaneigem. The writers commented independently on the same images without contacting each other. In this way, the free inspiration of the two writers came to supplement the freedom of the director. The result is a three dimensional prism that greedily multiplies reflection.

"Upon receiving the images by Nicolas Kozakis from some part of the world, the words of Ernst Junger from his book *Sur les falaises de marbre* came to mind: "Though exquisite things are the present of contingency, the best (things) in life are free." And this is how I started to inhale and exhale, following a peculiar rhythm, the endless common air that surrounds all of us." (Eugene Savitzkaya)

Σειρά «Φωτοταινίες» [Photoflicks Series]

Λουκάς Σαμαράς / Lucas Samaras ΗΠΑ/USA 2004-2005

(επεξεργασία από τον καλλιτέχνη σε Mac –πρόγραμμα Quicktime–, με μουσική επένδυση/produced by the artist on a Mac computer using Quicktime software, with a soundtrack)

Καταφύγιο II [Cave II]

Video 18'

Πρωινές συνήθειες [First Things]

Video 5'

Πρωινά [Proina]

Video 5'

Ξαίσιμο [Untangle]

Video 3'

D-01

Φίλιππος Κάππα / Philippos Kappa Ελλάδα/Greece 2011 DV 38"

Σ' αυτό το έργο παίζουν δύο βίντεο ταυτόχρονα τα οποία έχουν βιντεοσκοπηθεί σε διαφορετικές δεκαετίες και σε διαφορετικές χώρες. Και στα δύο οι οπερατέρ πέφτουν νεκροί από μια σφαίρα που δέχονται την ώρα που κινηματογραφούν. Στο μόνο σημείο που και τα δύο βίντεο είναι συγχρονισμένα είναι η στιγμή του πυροβολισμού που ακούγεται σαν ένας. Όλα τα άλλα πριν και μετά παίζουν και ακούγονται στον δικό τους χρόνο.

In this work two videos are playing simultaneously having been filmed in different decades and in different countries. In both videos the cameraman drops dead after being shot by a bullet while filming. The only point that both videos are synchronized is the moment the shot is heard so it sounds like one shot. Everything else, before and after, is played and heard in its own time.

A-05

Φίλιππος Κάππα / Philippos Kappa Ελλάδα/Greece 2005 DV 43"

Σ' αυτό το έργο, το υλικό προέρχεται από ένα ερασιτεχνικό video μέσα σ' ένα καφενείο, την ώρα που ένας καμικάζι ανατινάζεται. Η μόνη παρέμβαση που έχω κάνει είναι να αφαιρέσω την εικόνα πριν και μετά την έκρηξη. Αφήνω ορατά μόνον τα δύο δευτερόλεπτα της ανατίναξης, κρατώντας μόνον τον ήχο παρόντα σε όλο το έργο.

In this work, the material comes from an amateur video filmed inside a coffee shop as a suicide bomber blows himself up. The only intervention I have done is to remove the image before and after the explosion leaving visible only the two seconds of the explosion, keeping only the sound present throughout the project.